EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 29.9.2021
COM(2021) 592 final

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

o uporabi Direktive 2009/52/EC z dne 18. junija 2009 o minimalnih standardih glede sankcij in ukrepov zoper delodajalce nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav

Uvod

Reševanje izzivov, ki jih EU prinašajo nedovoljene migracije, je pomemben sestavni del **celovitega, dolgoročnega in trajnostnega pristopa k migracijam**, kot je predlagan v novem paktu o migracijah in azilu[1]. Ta pristop zagotavlja doslednost pri razvoju politike EU na področjih migracij, azila, vključevanja in upravljanja meja, da bi pripomogel k preprečevanju nevarnih in nedovoljenih prihodov v EU. Cilji novega pakta so odvračanje od nedovoljenih migracij, preprečevanje organiziranega izkoriščanja migrantov ter spodbujanje trajnostnih in varnih zakonitih poti za tiste, ki potrebujejo zaščito. Prenovljeni akcijski načrt EU za boj proti tihotapljenju migrantov za obdobje 2021–2025[2], ki je predstavljen skupaj s tem poročilom, zagotavlja orodja za boj proti mrežam za tihotapljenje migrantov in za uspešno odvračanje od nedovoljenih migracij v tesnem partnerstvu med državami članicami, institucijami in organi EU ter partnerskimi državami.

Da bi se uspešno odzvali na nedovoljene migracije, je treba obravnavati tudi **dejavnike**, ki migrante spodbujajo k nevarnemu potovanju proti EU. Med temi dejavniki je tudi možnost, da migranti brez urejenega statusa v iskanju boljšega življenja **najdejo zaposlitev v neformalnem gospodarstvu**[3] in tako pridobijo sredstva za preživljanje družinskih članov v izvorni državi, tudi če so zaradi tega izpostavljeni zlorabam in izkoriščanju. Nezakonito zaposlovanje migrantov brez urejenega statusa je zapleten pojav, ki vpliva na več področij, vključno z migracijami, zaposlovanjem in socialno politiko, fiskalno politiko ter spoštovanjem pravic posameznikov. Čeprav se nezakonito zaposlovanje in njegov obseg v zasebnih gospodinjstvih, malih, srednjih in velikih podjetjih ter gospodarskih sektorjih razlikujeta, je za delodajalce, ki želijo znižati stroške dela in zaobiti pravila, nezakonito zaposlovanje priložnost, da **izkoristijo delavce**, ki so pripravljeni opravljati nizkokvalificirana in slabo plačana dela v delovno intenzivnih sektorjih, kot so gradbeništvo, kmetijstvo, čiščenje in hotelirstvo.

Poleg tega je nezakonito zaposlovanje oseb, ki nimajo dovoljenja za bivanje v EU – podobno kot neprijavljeno delo oseb, ki so upravičene do prebivanja, ne pa tudi dela in neformalne ekonomije na splošno – **škodljivo z gospodarskega vidika**, saj povzroča izgube javnih financ, davkov in socialnih prispevkov, znižuje plače in slabša delovne pogoje ter ustvarja nelojalno konkurenco med podjetji[4].

Nezakonito zaposlovanje prav tako izpostavlja migrante tveganjem **kršitve individualnih in socialnih pravic**, zlasti izkoriščanju delovne sile, negotovim življenjskim in delovnim pogojem ter omejenemu ali ničelnemu dostopu do socialne zaščite. Poleg tega je lahko izkoriščanje delovne sile v nekaterih primerih povezano tudi s hudimi kaznivimi dejanji in organiziranim kriminalom, bodisi s trgovino z ljudmi za izkoriščanje delovne sile bodisi z izkoriščanjem migrantov brez urejenega statusa s strani tihotapskih mrež prek služenja zaradi zadolženosti, ko je oseba prisiljena delati, da odplača dolg, in izkoriščevalskimi delovnimi

[1] COM(2020) 609 final.
[2] COM(2021) 591.
[3] V Resoluciji Mednarodne organizacije dela (MOD) o dostojnem delu in neformalni ekonomiji (2002) je „neformalna ekonomija“ opredeljena kot „vse gospodarske dejavnosti, ki jih opravljajo delavci in gospodarske enote, ki zakonsko ali v praksi niso zajete ali niso zadostno zajete v formalnih ureditvah“.
[4] Zbirno poročilo Evropske migracijske mreže z naslovom „Illegal employment of Third Country Nationals in the European Union (2017)“ (Nezakonito zaposlovanje državljanov tretjih držav v Evropski uniji (2017)), str. 10.

pogoji. Kriminalne mreže svoje lovke uperjajo tudi proti migrantom, ki že nedovoljeno prebivajo v EU, ter jih silijo delati v zelo izkoriščevalskih razmerah, kar povečuje njihovo ranljivost in pripravljenost, da sprejmejo vsako priložnost za delo, da ostanejo v EU in imajo dohodek[5].

Obseg nezakonitega zaposlovanja v EU **je težko oceniti**, saj gre za „skrit“ pojav, povezan z neformalno ekonomijo v državah članicah. Obstajajo znaki, da je nezakonito zaposlovanje migrantov brez urejenega statusa višje tam, kjer je delež neformalnih gospodarskih dejavnosti velik[6]. Čeprav naj bi po ocenah neformalno zaposlovanje[7] v povprečju znašalo 16,8 % vsega zaposlovanja v EU[8], je obseg nezakonitega zaposlovanja migrantov brez urejenega statusa veliko težje količinsko opredeliti, zlasti kar zadeva vidike, ki se nanašajo na spol in upoštevajo otroke[9], saj je še vedno težko oceniti obseg nedovoljenih migracij.

Poleg prvenstveno okrepljenih ukrepov za preprečevanje nedovoljenih migracij je osrednji element boja proti nedovoljenim migracijam še naprej učinkovita prepoved zaposlovanja migrantov brez urejenega statusa, s čimer se zmanjšujejo tudi gospodarski in socialni učinki nedovoljenih migracij, med drugim tudi z varstvom pravic posameznikov.

1. Cilji sporočila

Evropski pravni okvir, izrecno namenjen preprečevanju nezakonitega zaposlovanja migrantov brez urejenega statusa, ki so v bolj negotovem in ranljivem položaju kot drugi državljani tretjih držav, in odzivanje nanj določa **direktiva o sankcijah zoper delodajalce**[10]. Čeprav je obravnavanje kršitev na področju zaposlovanja in pravic zakonito prebivajočih delavcev migrantov enako pomembno, ta direktiva zanje ne velja, saj jih zajemata okvir EU za zakonite migracije[11] in posebna nacionalna zakonodaja.

Direktiva določa pravila, ki od delodajalcev zahtevajo, da preverijo pravico državljanov tretjih držav do prebivanja v EU, in pravila o sankcijah za delodajalce migrantov brez urejenega

[5] Ocena ogroženosti zaradi hudih oblik kriminala in organiziranega kriminala v EU, leto 2021 (Europol).
[6] Zbirno poročilo Evropske migracijske mreže z naslovom „Illegal employment of Third Country Nationals in the European Union (2017)“, str. 14.
[7] V zvezi z neformalnim zaposlovanjem se poročilo Mednarodne organizacije dela z naslovom „Defining and measuring informal employment“ (Opredelitev in merjenje neformalnega zaposlovanja) iz leta 2005 sklicuje na nestandardne, atipične, alternativne, neredne in prekarne zaposlitve.
[8] Informativni pregled Mednarodne organizacije dela (ILO) z naslovom „Overview of the informal economy in the EU“ (Pregled neformalne ekonomije v EU), https://www.ilo.org/budapest/WCMS_751319/lang--en/index.htm.
[9] Zbirno poročilo Evropske migracijske mreže z naslovom „Illegal employment of Third Country Nationals in the European Union (2017)“ je pokazalo, da je bilo z vidika spola na podlagi statističnih podatkov enajstih držav članic, ki so sodelovale v študiji, ugotovljeno, da v državah članicah, ki so predložile podatke, nezakonito delajo večinoma moški (od 69 % na Cipru do 100 % v Litvi in na Slovaškem).
[10] Direktiva 2009/52/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o minimalnih standardih glede sankcij in ukrepov zoper delodajalce nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 168, 30.6.2009, str. 24).
[11] Okvir EU za zakonite migracije (direktiva o enotnem dovoljenju (2011/98/EU), direktiva o modri karti (2009/50/ES), direktiva o sezonskih delavcih (2014/36/EU), direktiva o osebah, premeščenih znotraj podjetja (2014/66/EU), direktiva o študentih in raziskovalcih (EU) 2016/801, direktiva o rezidentih za daljši čas (2003/109/ES)) določa pravila, ki zagotavljajo enako obravnavo državljanov tretjih držav in državljanov držav članic, v katerih prebivajo, med drugim glede delovnih pogojev, zdravja in varnosti na delovnem mestu, poklicnega izobraževanja in svetovalnih storitev.

statusa, ki določajo minimalne standarde in mehanizme za odkrivanje nezakonitega zaposlovanja. Določa tudi ukrepe za **zaščito pravic migrantov brez urejenega statusa**, ki vzpostavljajo mehanizme za izterjavo dolgovanih plač, lažje vlaganje pritožb, ki lahko razkrijejo primere nezakonitega zaposlovanja, in izdajo dovoljenj za začasno prebivanje žrtvam še posebej izkoriščevalskih delodajalcev, da lahko sodelujejo v kazenskem postopku.

Direktiva državam članicam omogoča **prožnost** pri oblikovanju različnih pristopov za doseganje njenih ciljev, kar jim omogoča, da upoštevajo nacionalne posebnosti v zvezi s trgom dela, vlogo nezakonitega zaposlovanja in migracij ter resnostjo kršitev. Vendar morajo vse države članice zagotoviti, da pravila učinkovito odvračajo od nedovoljenih migracij in so uspešna v boju proti nezakonitemu zaposlovanju. Neučinkoviti nacionalni pristopi k preprečevanju nezakonitega zaposlovanja, ki ne zmanjšujejo privlačnosti neformalne ekonomije za migrante brez urejenega statusa in kot taki ne prispevajo k zmanjšanju nedovoljenih prihodov, **posredno vplivajo na vse države članice in migracijsko politiko EU kot celoto**.

V tem sporočilu je obravnavana **praktična uporaba** direktive, potem ko je bilo v okviru **novega pakta napovedano**, da bo Komisija ocenila, kako okrepiti učinkovitost direktive, in potrebo po nadaljnjem ukrepanju. V zvezi s tem se bo Komisija obrnila tudi na „*evropsko platformo za okrepitev sodelovanja pri ukrepanju proti neprijavljenemu delu*“, tj. delovno skupino novoustanovljenega Evropskega organa za delo (v nadaljnjem besedilu: evropska platforma za ukrepanje proti neprijavljenemu delu).

To sporočilo izpolnjuje tudi obveznost rednega poročanja Evropskemu parlamentu in Svetu iz člena 16 direktive o sankcijah zoper delodajalce. V njem so opredeljeni potrebni **ukrepi za okrepitev izvajanja direktive**, pri čemer se osredotoča na tri glavna področja ukrepanja: sankcije proti delodajalcem, ukrepe za zaščito pravic migrantov brez urejenega statusa in inšpekcijske preglede. Sporočilo med drugim obravnava izvajanje členov 6(2) in 6(5) v zvezi z učinkovitimi postopki za izterjavo dolgovanih plačil in izdajo časovno omejenih dovoljenj za prebivanje v primeru kazenskih postopkov.

Sporočilo sledi prvemu poročilu o izvajanju iz maja 2014[12] in temelji na kvalitativnih in kvantitativnih informacijah (vključno s podatki o inšpekcijskih pregledih v letih 2019 in 2020 ter njihovih rezultatih), ki so jih predložile države članice[13] in številni deležniki, zlasti sindikati, združenja delodajalcev in podjetij, nevladne organizacije in predstavniki migrantov. Upošteva tudi delo Agencije za temeljne pravice na področju zaščite migrantov brez urejenega statusa pred delovnim izkoriščanjem[14]. Sporočilo skuša začrtati pot naprej, vendar

[12] COM(2014) 286 final; pokazalo se je, da sicer vse države članice prepovedujejo nezakonito zaposlovanje in imajo finančne, upravne ali kazenske sankcije, vendar obstajajo vrzeli, razdrobljenost in neskladja; sankcije so bile zelo različne, zaradi česar je treba dodatno oceniti sorazmernost in odvračilnost. Pokazalo se je tudi, da obstajajo možnosti za izboljšave na vseh področjih, ki nudijo zaščito, vključno z zahtevki do delodajalcev, pritožbenimi mehanizmi in dostopom do informacij. Prav tako se je pokazalo, da so potrebna znatna prizadevanja za izboljšanje inšpekcijskih pregledov in njihovega prednostnega razvrščanja s sistematičnim prepoznavanjem ogroženih sektorjev.

[13] Države članice so svoje prispevke o izvajanju direktive zagotovile na podlagi vprašalnika, ki ga je pripravila Komisija.

[14] Agencija za temeljne pravice, „Protecting migrants in an irregular situation from labour exploitation: role of the Employers Sanctions Directive (2021)“ (Zaščita migrantov brez urejenega statusa pred delovnim izkoriščanjem: vloga direktive o sankcijah zoper delodajalce (2021)), na voljo na: https://fra.europa.eu/en/publication/2021/employers-sanctions-against-exploitation.

tudi priznava, da so **v informacijah**, ki so na voljo Komisiji, **znatne vrzeli**, zaradi katerih je težko zanesljivo sklepati o učinku in učinkovitosti direktive o sankcijah zoper delodajalce. V tem sporočilu so predstavljeni konkretni ukrepi za zapolnitev teh vrzeli.

2. Nezakonito zaposlovanje in sankcije zoper delodajalce

Učinkovite, sorazmerne in odvračilne finančne in kazenske sankcije za nezakonito zaposlovanje so še naprej ključnega pomena za zmanjšanje spodbud za delodajalce, da zaposlijo migrante brez urejenega statusa. Sankcije bi morale delovati kot protiutež ekonomskim koristim zaposlovanja migrantov brez urejenega statusa. Sankcije zoper delodajalce bi morale odražati tudi resnost kaznivega dejanja in predstavljati sorazmeren odziv na resnost kršitve v primerih posebno izkoriščevalskih delovnih pogojev (npr. vztrajne kršitve, veliko število najetih migrantov brez urejenega statusa in zaposlovanje žrtev trgovine z ljudmi). Učinkovita in sorazmerna uporaba sankcij je **odvračilna**, če tveganje odkritja in kaznovanja prevlada nad ekonomskimi prednostmi zaposlovanja migrantov brez urejenega statusa.

Direktiva o sankcijah zoper delodajalce na podlagi teh načel določa minimalne standarde za finančne in kazenske sankcije zoper delodajalce ter dodatne upravne ukrepe za preprečevanje nezakonitega zaposlovanja, kot sta izguba javnih ugodnosti ali izključitev iz sodelovanja pri javnih naročilih. Države članice imajo prožnost pri določanju dejanske ravni sankcij glede na posebne nacionalne razmere, resnost kršitve ali dejstvo, ali je delodajalec fizična ali pravna oseba, uvedejo pa lahko tudi standarde, ki so višji od minimalnih, določenih v direktivi. Hkrati je bistvenega pomena, da se na območju brez notranjih meja in za preprečevanje nedovoljenih migracij ukrepi proti nezakonitemu zaposlovanju izvajajo na skupni podlagi in da vsi nacionalni sistemi delujejo učinkovito. Vrzeli v eni ali nekaj državah članicah bi spodkopale odvračilni učinek na nezakonito zaposlovanje in nedovoljene migracije oseb, ki so pripravljene delati v neformalni ekonomiji, kar bi imelo posledice za migracijsko politiko EU kot celoto.

Nezakonito zaposlovanje poteka v različnih gospodarskih okoljih, med drugim v zasebnih gospodinjstvih, malih ali srednjih podjetjih in velikih podjetjih. Pomembno je zagotoviti, da so vse vrste delodajalcev **obveščene in seznanjene** z možnostmi zakonitega zaposlovanja in najemanja, ukrepi, ki jih je treba sprejeti za preprečevanje nezakonitega zaposlovanja, ter tveganji in posledicami zaposlovanja migrantov brez urejenega statusa.

Države članice so določbe direktive o sankcijah zoper delodajalce **na splošno prenesle** v nacionalno zakonodajo, čeprav se izbrani pristopi močno razlikujejo, saj nanje vplivajo različni dejavniki (npr. različni nacionalni sistemi sankcioniranja, družbeni vpliv in zaznavanje nezakonitega zaposlovanja, gospodarski položaj in raven plač, pojavnost nezakonitega zaposlovanja v gospodarstvu). To se kaže v veliki raznolikosti razpona in obsega finančnih (preglednica 1) in kazenskih (preglednica 2) sankcij ter v različnih odločitvah držav članic pri uporabi drugih ukrepov (npr. izključitev iz javne pomoči ali financiranja EU ali izključitev iz javnih naročil). Poleg tega je pregled nad pregonom zoper delodajalce in sankcijami, ki se uporabljajo v praksi, razpršen in nepopoln, zaradi česar je **težko v celoti oceniti učinek** direktive pri zagotavljanju učinkovitega pristopa k sankcioniranju nezakonitega zaposlovanja v vseh državah članicah ter zagotavljanju, da so sankcije učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2.1. Finančne sankcije

Direktiva določa, da se delodajalcem, ki zaposlujejo migrante brez urejenega statusa, naložijo finančne sankcije, ki naj bi se povečevale sorazmerno s številom zaposlenih migrantov brez urejenega statusa in bi se lahko zmanjšale v primerih, ko gre za zaposlitev za zasebne namene (npr. pomoč v gospodinjstvu). Kot je bilo navedeno že v poročilu leta 2014, so pravila o finančnih sankcijah zoper delodajalce prenesle vse države članice. Vendar zaradi vrzeli v informacijah v zvezi z uporabo finančnih sankcij proti delodajalcem v praksi ni mogoče dokončno oceniti učinka na tem področju. Iz omejenih razpoložljivih informacij je razvidno, da obstajajo **precejšnje razlike v višini glob, ki se uporabljajo** za pravne osebe na zaposlenega migranta brez urejenega statusa, pri čemer najnižje sankcije znašajo od 300 EUR v Belgiji do približno 10 000 EUR na Hrvaškem, najvišje sankcije pa znašajo od 3 000 EUR v Belgiji, na Cipru in v Estoniji do 43 000 EUR v Italiji.

Če pogledamo z vidika **sorazmernosti sankcij**, lahko v zadevnih državah članicah te segajo od približno 1,5-kratnika minimalne mesečne plače[15] do 92-kratnika[16] ali celo 700-kratnika[17] minimalne mesečne plače. Poleg tega nacionalna zakonodaja v večini držav članic[18] določa znesek ali najnižjo globo in način, kako se ta sorazmerno poveča za vsakega zaposlenega migranta brez urejenega statusa, medtem ko preostale države članice prepuščajo določitev natančnega zneska glede na število udeleženih migrantov brez urejenega statusa sodišču[19].

Razlike v višini glob, ki se uporabljajo v državah članicah, so odvisne od različnih elementov, kot so gospodarske razmere in raven minimalne plače v državi članici. Poleg tega na višino in naravo sankcij vpliva tudi vrsta delodajalca (npr. gospodinjstvo ali podjetje). Vendar bi morale države članice zagotoviti, da je **razlika v višini sankcij upravičena ter da so sankcije v vsaki od njih učinkovite, sorazmerne in odvračilne**.

Države članice s strožjim sistemom sankcioniranja menijo, da **višje finančne sankcije dobro odvračajo** od nezakonitega zaposlovanja, medtem ko države članice, ki uporabljajo nižje sankcije ali kjer se tveganje sankcij šteje za nizko v primerjavi z morebitnimi dobički iz nezakonitega zaposlovanja, ugotavljajo, da **sankcije niso dovolj odvračilne**[20]. Zato je zgovoren podatek, da je od leta 2014 enajst držav članic spremenilo svojo zakonodajo, da bi zvišale znesek naložene globe. Agencija za temeljne pravice navaja tudi, da v praksi v večini držav članic sankcije in kazni, naložene delodajalcem, niso dovolj stroge, da bi jih odvrnile od nezakonitega zaposlovanja[21]. Poleg tega delo evropske platforme za ukrepanje proti neprijavljenemu delu kaže, da so poleg dobro delujočega sistema sankcij in njihovega

[15] Latvija.
[16] V Bolgariji lahko sankcije znašajo od 3- do 92-kratnika minimalne mesečne plače (od 2 000 do 60 000 BGN).
[17] Na Češkem lahko sankcije znašajo od 5- do 700-kratnika minimalne mesečne plače (od 50 000 do 10 000 000 CZK).
[18] Belgija, Bolgarija, Estonija, Grčija, Španija, Francija, Hrvaška, Italija, Ciper, Litva, Luksemburg, Madžarska, Nizozemska, Avstrija, Romunija, Slovenija, Slovaška in Švedska.
[19] Češka, Nemčija, Latvija, Malta, Poljska, Portugalska in Finska.
[20] Zbirno poročilo Evropske migracijske mreže z naslovom „Illegal employment of Third Country Nationals in the European Union (2017), str. 30.
[21] Agencija za temeljne pravice, „Severe labour exploitation: workers moving within or into the European Union (2015)“ (Hudo izkoriščanje delovne sile: delavci, ki se gibljejo znotraj Evropske unije ali vstopajo vanjo (2015)), str. 18–19.

izvrševanja enako pomembne tudi dobre in jasne strukture za spodbujanje in lažje doseganje skladnosti[22].

2.2. Kazenske sankcije

V skladu z direktivo o sankcijah zoper delodajalce se kazenske sankcije (ki so lahko denarne, zaporne ali druge kazni) uporabljajo za **hude primere nezakonitega zaposlovanja** z oteževalnimi okoliščinami, kot so ponavljajoče se kršitve, zaposlovanje znatnega števila migrantov brez urejenega statusa ali njihovo zaposlovanje v posebej izkoriščevalskih delovnih pogojih ali pa zaposlovanje žrtev trgovine z ljudmi in mladoletnikov. V večini držav članic je nezakonito zaposlovanje samo po sebi kaznivo dejanje[23], medtem ko so preostale države članice na splošno kot kaznivo dejanje opredelile nezakonito zaposlovanje v vseh okoliščinah, predvidenih v direktivi[24].

Od leta 2014 je bil v Italiji, Nemčiji, Franciji in na Švedskem dosežen **določen napredek pri zakonodajnih spremembah**, ki omogoča lažjo uporabo kazenskih sankcij v praksi[25]. Italija je na primer odpravila zahtevo, da mora do izkoriščanja priti z nasiljem, grožnjami in ustrahovanjem, ter opredelila zaposlovanje pod izkoriščevalskimi pogoji ali podrejanje zaposlenih takim pogojem kot kaznivo dejanje. Nemčija je kot kaznivo dejanje opredelila že samo izkoriščanje in ustvarjanje dobička in ne le prisile osebe v izkoriščevalsko zaposlitev. Francija je razširila pristojnosti inšpektorata za delo na beleženje kaznivih dejanj trgovine z ljudmi, prisilnega dela in podložništva. Švedska je sprejela zakonodajo, s katero je okrepila inkriminacijo trgovine z ljudmi, ki obravnava izkoriščanje z zavajanjem ali izrabo odvisnega položaja, ranljivosti ali težkega položaja druge osebe in izkoriščanje s prisilnim delom.

Vendar so kazenske sankcije v različnih državah članicah različno ostre, kot je prikazano v preglednici 2, in sicer tako v smislu trajanja morebitne zaporne kazni, ki se giblje od 8 dni do 12 let, kot tudi glede zneska naložene globe. Poleg tega obstaja precejšnja vrzel v informacijah o uporabi kazenskih sankcij zoper delodajalce v praksi in številu začetih postopkov. Ti elementi kažejo na dejstvo, da **je imela direktiva omejen učinek** na odvračanje od nezakonitega zaposlovanja s sankcijami in še ni mogla vzpostaviti učinkovitega okvira za učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije po vsej EU. Povratne informacije deležnikov, ki zastopajo sindikate in nevladne organizacije, zbrane med namenskimi ciljno usmerjenimi posvetovanji o tej temi, podpirajo tako ugotovitev, saj potrjujejo, da **se zdi, da so sankcije za izkoriščevalske delodajalce nižje od koristi, pridobljenih** z neprijavljenim delom in socialnim dampingom. Zato bi morale države članice oceniti, ali je raven kazenskih sankcij, ki se uporabljajo na nacionalni ravni, dovolj odvračilna in ali prispeva k učinkovitemu okviru sankcij proti nezakonitemu zaposlovanju.

[22] Virtualna knjižnica platforme za ukrepanje proti neprijavljenemu delu je dostopna prek: https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1495&langId=en.

[23] Belgija, Češka, Nemčija, Estonija, Grčija, Španija, Francija, Italija, Ciper, Malta, Nizozemska, Avstrija, Portugalska, Romunija, Slovenija, Slovaška, Finska in Švedska.

[24] Člen 9 direktive o sankcijah zoper delodajalce: Če je kršitev storjena z naklepom in se vztrajno ponavlja, vključuje znatno število državljanov tretjih držav ali mladoletnike, kadar so delovni pogoji izkoriščevalski ali kadar je državljan tretje države žrtev trgovine z ljudmi.

[25] Agencija za temeljne pravice, „Protecting migrants in an irregular situation from labour exploitation: role of the Employers Sanctions Directive (2021)“, str. 35.

2.3. Drugi upravni ukrepi

Države članice lahko poleg finančnih in kazenskih sankcij v skladu s členom 7 direktive o sankcijah zoper delodajalce uvedejo druge upravne ukrepe, kot so izguba javnih ugodnosti, izključitev iz javnih naročil, izterjava javnih subvencij, začasno ali stalno zaprtje poslovnih enot ali odvzem dovoljenja za poslovanje. Direktiva določa tudi možnost javnega razkritja in izpostavitve ter objavo seznama delodajalcev, ki so storili kaznivo dejanje.

Tudi v tem primeru se izvajanje teh ukrepov med državami članicami zelo razlikuje, med drugim glede trajanja uporabe teh dodatnih ukrepov. Poleg tega je samo devet držav članic[26] v svojo nacionalno zakonodajo vključilo vse štiri upravne ukrepe, medtem ko **je v praksi samo osem držav članic[27] poročalo o njihovi uporabi**, čeprav so vse države članice v svojo nacionalno zakonodajo vključile vsaj enega od ukrepov, zaradi česar je težko v celoti oceniti učinkovitost in učinek teh ukrepov.

Kaže, da sta najpogosteje uporabljena ukrepa začasno ali trajno zaprtje poslovnih enot ali odvzem dovoljenja za poslovanje[28], izgubo javnih ugodnosti in izključitev iz javnih naročil uporabljajo samo tri države članice[29], nobena država članica pa ne poroča o izterjavi javnih subvencij. Samo šest držav članic[30] omogoča objavo seznama delodajalcev, odgovornih za nezakonito zaposlovanje. Dodatni ukrepi, kot so izključitev iz javnih naročil ter nacionalnega financiranja in financiranja EU, **so še vedno veliko premalo izkoriščeni, čeprav lahko** delodajalce odvrnejo od zaposlovanja migrantov brez urejenega statusa[31].

Izkazalo se je tudi, da so delavci brez dokumentov v praksi pogosto zaposleni na podlagi zapletenih delovnih razmerij, ki vključujejo **pogodbe s podizvajalci**, kadrovske svetovalce in agencije za začasno delo, pa tudi prek **spletnih platform, ki zagotavljajo kratkotrajno delo** (npr. dostava hrane in obrokov, prevozne storitve), kar povečuje težave pri identifikaciji delodajalcev, ki zaposlujejo migrante brez urejenega statusa. V zvezi s tem je namen odgovornosti celotne verige delodajalcev zaščititi migrante, zlasti v tistih gospodarskih sektorjih, v katerih je sklepanje pogodb s podizvajalci splošno razširjeno, kot je gradbeništvo[32], pa tudi na novo nastalem gospodarskem področju spletnega platformnega dela.

Vendar deležniki menijo, da imajo te določbe **omejen vpliv na pritožbene postopke in ugotavljanje odgovornosti v verigi**, saj je verjetno, da izvajalec, ki izpolnjuje obveznosti skrbnega ravnanja, ni odgovoren, kot omogoča v členu 8(3) direktive o sankcijah zoper delodajalce. V Belgiji[33] so na primer „obveznosti skrbnega ravnanja“ izvajalca izpolnjene zgolj z izdajo pisne izjave podizvajalca, da ne zaposluje ali ne bo zaposlil migrantov brez

[26] Nemčija, Španija, Francija, Litva, Avstrija, Poljska, Romunija, Slovaška in Švedska.
[27] Belgija, Grčija, Francija, Madžarska, Hrvaška, Nizozemska, Slovenija in Slovaška.
[28] Samo pet držav članic (Belgija, Grčija, Francija, Hrvaška in Nizozemska) je poročalo o uporabi tega ukrepa v obdobju 2012–2019.
[29] Madžarska, Slovenija in Slovaška.
[30] Bolgarija, Ciper, Francija, Nizozemska, Portugalska in Romunija.
[31] Povratne informacije Evropske konfederacije sindikatov (ETUC) in platforme za mednarodno sodelovanje na področju neevidentiranih migrantov (PICUM) v okviru ciljno usmerjenih posvetovanj.
[32] Povratne informacije platforme za mednarodno sodelovanje na področju neevidentiranih migrantov (PICUM) v okviru ciljno usmerjenih posvetovanj.
[33] Primer je navedla Evropska konfederacija sindikatov (ETUC) med ciljno usmerjenimi posvetovanji.

urejenega statusa, kar glavnega izvajalca razbremeni vseh odgovornosti. **Države članice bi morale storiti več za to, da bi glavni izvajalci** odgovarjali za kršitve v podizvajalski verigi, vključno s posredniki, ki prispevajo k nezakonitemu zaposlovanju, saj je njihova vloga podobna vlogi delodajalcev.

2.4. Ukrepi za izboljšanje učinkovitosti sankcij zoper delodajalce

Čeprav so države članice direktivo na splošno prenesle v nacionalno zakonodajo, **ni mogoče sprejeti trdnih zaključkov** o tem, ali so sankcije, ki se uporabljajo v praksi, odvračilne, učinkovite in sorazmerne ter ali znatno vplivajo na preprečevanje nezakonitega zaposlovanja migrantov brez urejenega statusa.

Čeprav imajo države članice prožnost pri določanju najustreznejših ravni sankcij na nacionalni ravni, je potrebno skupno razumevanje učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih sankcij v praksi ter njihovega učinka. Izboljšave mehanizma poročanja bi bilo treba dopolniti z izmenjavo najboljših praks, da bi se seznanili z različnimi nacionalnimi pristopi in zlasti s pristopi, ki so se izkazali za učinkovite in so imeli odvračilni učinek.

Komisija bo spodbujala **vzajemno učenje in izmenjavo najboljših praks** med državami članicami in deležniki ob podpori strokovnjakov za upravno in kazensko pravo v posebni strokovni skupini Komisije za področje nedovoljenih migracij, ki obravnava vidike direktive o sankcijah zoper delodajalce. Izmenjava dobrih praks bo Komisiji omogočila, da po potrebi podpre države članice pri **določanju in prilagajanju ravni sankcij** na nacionalni ravni, ki so učinkovite, sorazmerne in odvračilne, zbira informacije za spodbujanje doslednejšega pristopa k sankcijam in zagotavlja, da lahko te vplivajo na zmanjšanje nezakonitega zaposlovanja in izkoriščanja.

Poleg tega je treba **ozaveščati delodajalce in jih obveščati** o tveganjih in posledicah, s katerimi se soočajo zaradi zaposlovanja migrantov brez urejenega statusa, kar bo prispevalo k povečanju odvračilnega učinka sistema. Komisija bo podprla države članice pri oblikovanju učinkovitih kampanj obveščanja, namenjenih zlasti delodajalcem, ki delajo v sektorjih, najbolj izpostavljenih tveganju nezakonitega zaposlovanja, in tistim, ki morda nimajo lahkega dostopa do teh informacij (npr. gospodinjstva, mala podjetja), pri čemer bo uporabila strokovno znanje evropske platforme za ukrepanje proti neprijavljenemu delu. Komisija bo zagotovila tudi finančno podporo v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje.

Komisija bo:

- spodbujala dialog med državami članicami in deležniki ob podpori strokovnjakov za upravno in kazensko pravo, da bi države članice podprla pri določanju in prilagajanju ravni finančnih in kazenskih sankcij na nacionalni ravni, ter zbirala ustrezne informacije pri nacionalnih organih;
- zagotavljala podporo državam članicam pri oblikovanju in izvajanju kampanj za ozaveščanje in preprečevanje, namenjenih delodajalcem v sektorjih, ki so izpostavljeni tveganju, pri čemer bo uporabila strokovno znanje evropske platforme za ukrepanje proti neprijavljenemu delu;
  ponovno aktivirala posebno strokovno skupino Komisije za področje nedovoljenih migracij, ki obravnava vidike direktive o sankcijah zoper delodajalce, kot mrežo, namenjeno strokovnemu znanju, izmenjavam in podpori državam članicam.

Države članice bi morale:

- oceniti raven finančnih in kazenskih sankcij, določenih na nacionalni ravni, da se oceni, ali so učinkovite in sorazmerne ter ali odvračajo od nezakonitega zaposlovanja;
- okrepiti dejavnosti za ozaveščanje in obveščanje delodajalcev o možnostih zakonitega zaposlovanja in najemanja, ukrepih, potrebnih za preprečevanje nezakonitega zaposlovanja, ter tveganjih in posledicah zaposlovanja migrantov brez urejenega statusa.

3. Ukrepi za zaščito pravic migrantov brez urejenega statusa

Člena 6(2) in 13 direktive o sankcijah zoper delodajalce migrantom brez urejenega statusa zagotavljata vrsto pravic, ki jim omogočajo, da so ustrezno obveščeni o svojih pravicah v zvezi z nezakonitim zaposlovanjem, da lahko vložijo pritožbe zaradi kršitev delovnega prava in izterjajo neizplačane plače. To so ključne določbe za **zaščito migrantov pred tveganjem izkoriščanja in zlorabe**: migranti brez urejenega statusa, ki prijavijo kršitve delovnega prava in sodelujejo z organi, prispevajo k temu, da delodajalci odgovarjajo za neizplačane plače ter neplačane davke in socialne prispevke, k zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev na trgu dela ter k razkrivanju primerov izkoriščanja in zlorabe delavcev.

Še vedno so potrebna dodatna prizadevanja v zvezi z izvajanjem **zaščitnih elementov direktive**, zlasti v zvezi z dostopom do informacij, dostopom do sodnega varstva in izterjavo dolgovanih plačil ter izdajo začasnih dovoljenj za prebivanje.

3.1. Dostop do informacij

Zagotavljanje, da lahko migranti pridobijo informacije o svojih pravicah in da so na voljo podporni mehanizmi za vlaganje pritožb in pravna pomoč, je **prvi pogoj za učinkovit dostop** migrantov brez urejenega statusa **do sodnega varstva**, zlasti tistih, ki so žrtve izkoriščevalskih delodajalcev. Direktiva o sankcijah zoper delodajalce migrantom brez urejenega statusa nudi orodja za učinkovito uveljavljanje njihovih pravic, saj zagotavlja, da so sistematično obveščeni o svojih pravicah do vložitve zahtevkov za dolgovana plačila pred izvršitvijo morebitne odločbe o vrnitvi, da lahko prejmejo vsa dolgovana plačila tudi po vrnitvi v izvorno državo in da lahko pritožbe zoper delodajalce vložijo neposredno ali prek tretjih oseb (glej oddelek 3.2). Direktiva tako jamči, da lahko migranti, ki delajo v EU brez pravice do prebivanja, učinkovito uveljavljajo svoje pravice v EU, po potrebi pa tudi iz tujine; take pravice je treba spoštovati tudi, kadar se uporabljajo postopki vračanja iz direktive o vračanju[34], zlasti ko se zaključi celovita ocena individualnega položaja delavca migranta in se ugotovi njegov migracijski status.

Večina držav članic **zagotavlja le splošne informacije o pravicah zaposlenih, ne pa tudi ciljno usmerjenih informacij, ki so pomembne za poseben položaj delavcev migrantov brez urejenega statusa.** V nekaterih primerih **so informacije omejene** na vidike zdravja in varnosti pri delu ter ne vključujejo informacij o neplačanih plačilih. In čeprav druge države

[34] Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98).

članice[35] zagotavljajo ciljno usmerjene informacije, se to pogosto izvaja le v okviru postopka vračanja[36]. To **negativno vpliva na migrante brez urejenega statusa**, ki niso dovolj obveščeni o možnosti vložitve zahtevka ali prejetja neizplačanih plač pred vrnitvijo v izvorno državo.

Direktiva ne določa pravil o načinih zagotavljanja informacij migrantom brez urejenega statusa, nacionalne prakse glede tega, **kdaj se zagotavljajo informacije ter kdo jih zagotavlja in kako**, pa se razlikujejo[37]. V večini držav članic morajo inšpektorji za delo delavce obvestiti o njihovih pravicah, kar je dobra praksa, ki bi jo morale upoštevati vse države članice. Obstajajo pa tudi drugi načini. V Avstriji, na primer, se informacije zagotavljajo v dnevnem centru za delavce brez dokumentov, v Italiji pa s posebnim obrazcem, v katerem so pojasnjene pravice delavcev migrantov brez urejenega statusa, vključno z obveznostjo delodajalca, da plača neizplačane plače, prispevke za pokojninsko zavarovanje in prispevke za socialno varnost, ter o tem, kako ukrepati zoper delodajalca; vendar se take informacije ne zagotavljajo sistematično in so na voljo le v določenem številu tujih jezikov. Komisija bo spodbujala izmenjavo najboljših praks in izkušenj med državami članicami, da bi prispevala k prizadevanjem za izboljšanje načina zagotavljanja takih informacij delavcem migrantom brez urejenega statusa ter povečala ozaveščenost o obstoječih pravicah in možnostih.

Eden od dejavnikov tveganja za delovno izkoriščanje je dejstvo, da **migranti brez urejenega statusa zelo slabo poznajo svoje pravice**, saj tako sami ne morejo prepoznati takih tveganj, kar kaže na to, da **bi morali** posredniki delovne sile, agencije za posredovanje dela in izvršilni organi (vključno z inšpektorati za delo) **izboljšati dostop do informacij**, da bi delavcem migrantom brez urejenega statusa zagotovili informacije o njihovih pravicah in o tem, kje poiskati podporo in kako uveljavljati pravna sredstva. Tudi deležniki so opozorili na isti problem in enako potrebo[38].

Dejstvo, da so informacije za migrante pogosto omejene ter da se ne zagotavljajo sistematično in niso specifično prilagojene položaju delavcev migrantov brez urejenega statusa, **negativno vpliva na cilj direktive, da se migrantom zagotovijo objektivne in zanesljive informacije za uveljavljanje njihovih pravic**. Vendar zaradi nezadostnega poročanja držav članic o številu vloženih in uspešno zaključenih zahtevkov za izterjavo dolgovanih plačil ter o primerih, ki so bili proti izkoriščevalskim delodajalcem začeti na podlagi prijave delavca migranta brez urejenega statusa, na tej stopnji ni mogoče utemeljiti teh novih dokazov.

3.2. Dostop do sodnega varstva in plačila ter izdaja dovoljenj za začasno prebivanje

Tudi če so **delavci migranti brez urejenega statusa** obveščeni o svojih pravicah, **morda ne bodo vložili pritožb zoper** delodajalce, da bi izterjali neizplačane plače ali razkrili morebitne primere izkoriščanja, saj obstaja možnost, da se jim odredi vrnitev, da izgubijo dohodek, v nekaterih primerih pa so lahko deležni tudi povračilnih ukrepov delodajalcev. Da takšne

[35] Avstrija, Belgija, Češka, Estonija, Španija, Francija, Litva, Luksemburg, Latvija, Malta, Slovaška in Slovenija.
[36] Na primer Hrvaška, Ciper, Portugalska in Slovaška.
[37] Zbirno poročilo Evropske migracijske mreže z naslovom „Illegal employment of Third Country Nationals in the European Union (2017)“, str. 36.
[38] Povratne informacije platforme za mednarodno sodelovanje na področju neevidentiranih migrantov (PICUM) in Evropske konfederacije sindikatov (ETUC) med ciljno usmerjenimi posvetovanji.

razmere ne bi ogrozile ustreznega dostopa do sodnega varstva, direktiva o sankcijah zoper delodajalce zahteva vzpostavitev **posebnih mehanizmov, prek katerih lahko migranti brez urejenega statusa vložijo pritožbo** pri pristojnih organih neposredno ali prek tretjih oseb (npr. sindikatov, združenj delojemalcev in nevladnih organizacij), tudi kadar niso več v državi članici[39]. Delavci migranti brez urejenega statusa lahko prejmejo podporo teh tretjih oseb tudi v upravnih ali civilnih postopkih[40]. Ti mehanizmi lahko podpirajo tudi izvajanje direktive o pravicah žrtev[41] in zagotavljajo, da migrantom brez urejenega statusa, ki so žrtve kaznivih dejanj, zlasti tistih, ki so opredeljena v direktivi o sankcijah zoper delodajalce, ni onemogočen dostop do sodnega varstva[42].

Države članice so za vzpostavitev **učinkovitega mehanizma za pritožbe** izbrale različne načine. Študija, ki jo je izvedla platforma za mednarodno sodelovanje na področju neevidentiranih migrantov (PICUM)[43], kaže, da v 13 državah članicah[44] (od 15, zajetih v študiji) obstajajo civilni in upravni postopki, prek katerih lahko delavci vložijo zahtevke za izterjavo neplačanih plač, v 11 državah članicah[45] pa obstaja tudi inšpekcijski organ, pristojen za obravnavo pritožb posameznih delavcev glede vprašanj, povezanih s prenizko izplačanimi plačami. Praksa tudi kaže, da lahko migranti, za katere je bilo ugotovljeno, da so nezakonito zaposleni (ne glede na to, ali prebivajo zakonito ali ne), v dvajsetih državah članicah vložijo zahtevke za nadomestilo neizplačanih plač pod enakimi pogoji, kot če bi imeli veljavno pogodbo o zaposlitvi[46], vendar pa bi lahko **pritožbeni mehanizmi v praksi delovali učinkoviteje**[47]**.** Agencija za temeljne pravice[48] poroča, da migranti brez urejenega statusa v nekaterih državah članicah ne uporabljajo obstoječih sistemov pritožb. Razlogov za to je lahko več: pomanjkanje spodbud za delavce, da bi podali prijavo; omejene informacije o pravicah takih delavcev in razpoložljivem pritožbenem mehanizmu; ekonomske ovire, kot so članarine za sindikate, ki pomagajo samo članom, ter predvsem strah pred tem, da bi bili takšni delavci odkriti, pridržani in vrnjeni.

Sodelovanje javnih organov s socialnimi partnerji in nevladnimi organizacijami je ključno za olajšanje vlaganja pritožb, saj so ti akterji pogosto v neposrednem stiku z delavci in lahko krepijo ozaveščenost, obveščajo migrante brez urejenega statusa o njihovih pravicah, gradijo medsebojno zaupanje ter delavcem pomagajo prepoznati, kdaj njihovo delo ni

[39] Samo Malta zahteva, da je državljan tretje države pri vložitvi pritožbe osebno prisoten.
[40] V Bolgariji, na Cipru, v Estoniji, na Malti, Slovaškem, Finskem in Švedskem mora državljan tretje države privoliti v to, da v njegovem imenu deluje tretja oseba.
[41] Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ (UL L 315, 14.11.2012).
[42] V skladu z direktivo o pravicah žrtev imajo vse žrtve brez diskriminacije enake pravice, ne glede na njihov status prebivanja.
[43] Platforma za mednarodno sodelovanje na področju neevidentiranih migrantov, „A worker is a worker: How to Ensure that Undocumented Migrant Workers Can Access Justice“ (Delavec je delavec: Kako zagotoviti, da lahko neevidentirani delavci migranti dostopajo do sodnega varstva), (2020), str. 21–22.
[44] Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Francija, Nemčija, Grčija, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska in Španija.
[45] Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Francija, Grčija, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska in Španija.
[46] Zbirno poročilo Evropske migracijske mreže z naslovom „Illegal employment of Third Country Nationals in the European Union (2017)“.
[47] Agencija za temeljne pravice, „Protecting migrants in an irregular situation from labour exploitation: role of the Employers Sanctions Directive (2021)“, str. 12.
[48] Prav tam, str. 5.

prijavljeno ter so predmet delovnega izkoriščanja in lahko torej vložijo pritožbo. Vloga socialnih partnerjev in nevladnih organizacij je zelo pomembna tudi pri omogočanju lažjega vlaganja pritožb, razkrivanju izkoriščevalskih razmer ter zmanjševanju strahu migrantov brez urejenega statusa, da bodo zoper njih začeti postopki vračanja, če jih odkrijejo organi, pristojni za migracije. V veliki večini držav članic zakon tem deležnikom, zlasti sindikatom[49], daje pomembno vlogo v okviru nacionalnega mehanizma za olajšanje vlaganja pritožb.

Migranti brez urejenega statusa se poleg težav pri vlaganju pritožb soočajo tudi z ovirami pri prejemanju neplačanih plačil. Medtem ko direktiva o sankcijah zoper delodajalce določa, da bi morala biti plača najmanj enaka višini minimalne plače[50] in se izplačevati za obdobje vsaj treh mesecev, deležniki opozarjajo na **številne vrzeli pri izvajanju določb o minimalnem plačilu v praksi**. Razlog za to je na primer nezadostno poznavanje ustreznih določb med organi, pristojnimi za inšpekcijo dela, ali strokovnjaki, ki pomagajo in svetujejo delavcem migrantom brez urejenega statusa. V praksi se lahko migranti brez urejenega statusa znajdejo v situaciji, ko domneva, da delovno razmerje traja vsaj tri mesece, ne predpostavlja zaposlitve s polnim delovnim časom[51], pri čemer morajo predložiti dokazilo o opravljenih urah in različne vrste dokazov, kot so sporočila, fotografije ali pričevanja[52]. Poleg tega se migranti brez urejenega statusa soočajo z ovirami pri dejanskem prejemanju plač zaradi trajanja ali stroškov sodnega postopka, ovirami pri odpiranju bančnih računov brez zakonitega prebivališča, strategijami delodajalcev za izogibanje plačilu[53] ali izzivi pri dostopu do finančnih sredstev v primeru plačilne nesposobnosti delodajalca[54] ali vrnitve.

Medtem ko direktiva o sankcijah zoper delodajalce nezakonito zaposlenim državljanom tretjih držav omogoča, da zahtevajo izterjavo dolgovanih plačil tudi po vrnitvi v izvorno državo, se zdi, da **ni mehanizmov za olajšanje vlaganja zahtevkov osebam, ki niso več v državi članici,** saj v le zelo redkih državah članicah obstajajo posebni mehanizmi izterjave[55]. Kljub temu je vzpostavitev učinkovitih mehanizmov ključna za zagotovitev, da migranti brez urejenega statusa, ki se vrnejo v izvorno državo pred zaključkom postopka za izterjavo neizplačanih plač, ne bodo v slabšem položaju pri uveljavljanju svojih pravic. Če na primer v Belgiji inšpektorji za delo ugotovijo, da plače niso bile pravilno izplačane, in če delavci niso neposredno na voljo ali so zapustili državo, morajo delodajalci plače nakazati v zvezni depozitni in konsignacijski sklad. Vendar pa ni nobenega oddelka ali uprave, ki bi bila pristojna za izplačilo teh dolgovanih plač migrantu ali za obvestitev migranta. V Franciji se v primerih, ko je migrant brez urejenega statusa pridržan ali je že zapustil državo, plače nakažejo uradu za priseljevanje in integracijo (OFII) ter se nato izplačajo migrantu. Poleg tega

[49] Glede na informacije, ki so na voljo Agenciji za temeljne pravice, so to vse države članice EU razen Italije, Malte, Slovenije in Finske.
[50] V več državah članicah, kot so Bolgarija, Ciper, Nemčija, Grčija, Španija, Francija, Madžarska, Italija, Portugalska, Slovenija, Slovaška in Romunija, je nezakonito prebivajoči državljan tretje države izenačen z zakonito zaposlenim delavcem, za katerega velja minimalna plača.
[51] Na primer v Nemčiji in Avstriji.
[52] Povratne informacije Evropske konfederacije sindikatov (ETUC).
[53] Kot so sprememba struktur podjetij ali zaprtje podjetja in prenos sredstev brez uradne razglasitve stečaja ali pa preprosto zavrnitev plačila.
[54] Država bo pogosto najprej izterjala neporavnane davčne prispevke in prispevke za socialno zavarovanje, tudi če to pomeni, da delavec nato ne bo prejel plačila.
[55] Samo Belgija, Grčija in Francija so poročale o takih mehanizmih, Zbirno poročilo Evropske migracijske mreže z naslovom „Illegal employment of Third Country Nationals in the European Union (2017)“.

ima OFII pravico izterjati plače v sodelovanju z davčnim oddelkom, če jih delodajalec migrantu ne izplača v 30 dneh.

Da bi **zaščitili žrtve hudih oblik izkoriščanja in otroke**, olajšali vlaganje pritožb, kar bi omogočilo, da bi se ta huda kazniva dejanja odkrila in kaznovala, ter olajšali izterjavo neizplačanih plač, člen 6(5) direktive o sankcijah zoper delodajalce državam članicam omogoča, da migrantom brez urejenega statusa **izdajo začasna dovoljenja za prebivanje**, ki so vezana na trajanje zadevne preiskave ali sodnega kazenskega postopka ali na pripravljenost za sodelovanje s pristojnimi organi[56]. Veljavnost teh dovoljenj se lahko podaljša do prejema dolgovanih plačil[57]. Takšna dovoljenja se običajno izdajo za obdobje od šest mesecev do enega leta in se lahko podaljšajo[58]. V več državah članicah[59] se lahko dovoljenja za začasno prebivanje podaljšajo, dokler žrtev ne prejme dolgovanih plač; vendar pa ni dovolj informacij o tem, kako pogosto se ta določba uporablja.

Več kot polovica držav članic[60] ima nacionalno zakonodajo, ki določa posebna dovoljenja za začasno prebivanje za žrtve posebno izkoriščevalskih delovnih razmer, medtem ko druge države članice takšna dovoljenja izdajajo v primerih trgovine z ljudmi. Vendar je v letih 2018 in 2019 samo pet držav članic[61] poročalo o izdaji takih dovoljenj za prebivanje migrantom brez urejenega statusa, ki so bili žrtve delovnega izkoriščanja, pri čemer je večino teh dovoljenj izdala Francija, sledijo pa ji Švedska, Češka, Nemčija in Poljska. Švedska je poročala tudi o izdajanju dovoljenj za prebivanje nezakonito zaposlenim mladoletnikom.

Čeprav je imela direktiva o sankcijah zoper delodajalce na tem področju **pozitiven učinek**, saj je privedla do vzpostavitve posebnih pritožbenih mehanizmov in možnosti za izdajo dovoljenj za začasno prebivanje, posvetovanja z deležniki kažejo, da se migranti brez urejenega statusa, ki so žrtve delovnega izkoriščanja, v praksi soočajo z **izzivi pri dostopu do postopkov za izdajo dovoljenj za prebivanje** ali pri pogojih za izdajo teh dovoljenj. Deležniki poročajo, da se žrtve soočajo s pomanjkanjem dostopa do informacij ter pravnih nasvetov o razpoložljivosti dovoljenj in o tem, kako zanje zaprositi, da je izdaja dovoljenj pogosto povezana s kazenskimi obtožbami zoper določene delodajalce, in da je dovoljenje pogojeno s sodelovanjem žrtev v kazenskem postopku, čeprav direktiva o sankcijah zoper delodajalce tega ne zahteva.

3.3. Ukrepi za izboljšanje varstva pravic migrantov

Dostop do informacij in sodnega varstva, izterjava dolgovanih plačil in omogočanje lažjega vlaganja pritožb so jedro zaščitnih ukrepov na podlagi direktive o sankcijah zoper delodajalce, namenjenih odpravi krivic, ki jih utrpijo migranti brez urejenega statusa. Posredni dokazi in poročila deležnikov kažejo, da se migranti brez urejenega statusa soočajo s **pomanjkanjem učinkovitega dostopa do informacij in pritožbenih mehanizmov**. Zaradi pomanjkanja

[56] Člen 13(4) direktive o sankcijah zoper delodajalce.
[57] Člen 6(5) direktive o sankcijah zoper delodajalce.
[58] Dovoljenje za začasno prebivanje se izda za šest mesecev na Cipru, Madžarskem, v Italiji, Romuniji, na Švedskem (z možnostjo podaljšanja), za eno leto v Nemčiji in na Hrvaškem ter za tri mesece na Slovaškem (z možnostjo podaljšanja).
[59] Estonija, Finska, Nemčija, Poljska, Romunija, Slovenija in Švedska.
[60] Agencija za temeljne pravice, „Protecting migrants in an irregular situation from labour exploitation: role of the Employers Sanctions Directive (2021)“.
[61] Češka, Nemčija, Francija, Poljska in Švedska.

podatkov o uporabi pritožbenega mehanizma in izdaji dovoljenj za začasno prebivanje v zvezi s tem vprašanjem ni mogoče sprejeti trdnih zaključkov.

Učinkoviti pritožbeni mehanizmi organom omogočajo, da načrtujejo in bolje usmerjajo svoje delovne inšpekcije, da v sodelovanju z delavci migranti brez urejenega statusa in tretjimi osebami zberejo zanesljive dokaze za sprožitev postopkov zoper izkoriščevalske delodajalce ter nazadnje da zahtevajo, da ti delodajalci odgovarjajo za svoja dejanja. Države članice bi morale zagotoviti, da so ti **pritožbeni mehanizmi lahko dostopni** in da upoštevajo zaupnost, ki lahko delavce migrante brez urejenega statusa spodbudi k vlaganju pritožb in razkrivanju primerov izkoriščanja. Države članice bi morale razviti **politike ali protokole za varno prijavljanje**, s katerimi bi zagotovile, da lahko delavci migranti brez urejenega statusa prijavijo delodajalce, ki kršijo zakonodajo, in sodelujejo z organi pregona, ne da bi se pri tem izpostavili tveganju, da bi njihov migracijski status vplival na uveljavljanje njihovih pravic. Komisija bo v okviru svoje posebne strokovne skupine za področje nedovoljenih migracij, ki obravnava vidike direktive o sankcijah zoper delodajalce, spodbujala **izmenjavo dobrih praks za opredelitev učinkovitih mehanizmov** za izterjavo dolgovanih plačil, prejemanje plačil in vlaganje pritožb – ob upoštevanju potrebe po politikah ali protokolih za varno prijavljanje, – tudi po tem, ko se migranti vrnejo v izvorno državo.

Socialni partnerji in nevladne organizacije imajo prav tako osrednjo vlogo pri spodbujanju in izvajanju zaščitnih ukrepov iz direktive o sankcijah zoper delodajalce ter pri izboljšanju obveščanja migrantov brez urejenega statusa. Komisija bo okrepila **dialog s socialnimi partnerji** in nevladnimi organizacijami, ki zastopajo delavce brez dokumentov, ter pri razvoju teh dejavnosti sodelovala z evropsko platformo za ukrepanje proti neprijavljenemu delu.

Izboljšati je treba dostop delavcev migrantov brez urejenega statusa **do objektivnih in sistematičnih informacij** o njihovih pravicah ter o mehanizmih za pridobitev podpore in uveljavljanje pravnega sredstva. Države članice bi morale s podporo sredstev EU v sodelovanju s poslovnimi združenji, sindikati in nevladnimi organizacijami **pripraviti kampanje obveščanja in ozaveščanja**, ki bodo namenjene delavcem migrantom brez urejenega statusa. Komisija bo v sodelovanju z Agencijo za temeljne pravice pripravila posebno usposabljanje za inšpektorje, da bodo lahko delavcem migrantom brez urejenega statusa zagotavljali informacije o njihovih pravicah in o tem, kako lahko prek mehanizmov za plačilo vložijo zahtevke, tudi po vrnitvi v izvorno državo.

Komisija bo:

- podpirala izmenjavo dobrih praks v zvezi z učinkovitimi pritožbenimi mehanizmi in praktično politiko ali protokoli za lažje sodelovanje delavcev migrantov brez urejenega statusa z organi kazenskega pregona;
- začela dialog s socialnimi partnerji, združenji delodajalcev, sindikati in nevladnimi organizacijami ob podpori strokovnega znanja, s katerim razpolaga evropska platforma za ukrepanje proti neprijavljenemu delu;
- v sodelovanju s poslovnimi združenji, sindikati in nevladnimi organizacijami podprla pripravo kampanj za obveščanje in ozaveščanje delavcev migrantov brez urejenega statusa o njihovih pravicah.

Države članice bi morale:

- izboljšati dostopnost pritožbenih mehanizmov, da bi migrante brez urejenega statusa spodbudile k vlaganju pritožb v primerih nezakonitega zaposlovanja in izkoriščanja;
- razviti politike ali protokole za varno prijavljanje, da bi lahko delavci migranti brez urejenega statusa sodelovali z organi kazenskega pregona, ne da bi pri tem tvegali, da njihov migracijski status vpliva na uveljavljanje njihovih pravic;
- podpirati sindikate in organizacije civilne družbe pri zagotavljanju informacij in nasvetov, pravne pomoči in drugih storitev delavcem migrantom brez urejenega statusa.

4. Inšpekcijski pregledi

4.1. Inšpekcijski pregledi, ki jih izvajajo države članice

Inšpekcijski pregledi so **najpomembnejše orodje** za odkrivanje delodajalcev, ki zaposlujejo migrante brez urejenega statusa, in primerov izkoriščanja. Rezultati inšpekcijskih pregledov omogočijo, da delodajalci odgovarjajo za svoja dejanja in so kaznovani ter da se uvedejo potrebni ukrepi za zaščito delavcev migrantov brez urejenega statusa, ki so žrtve izkoriščanja. V skladu s členom 13(1) direktive o sankcijah zoper delodajalce morajo države članice zagotoviti učinkovite in ustrezne inšpekcijske preglede, ki temeljijo na ocenah tveganja, s katerimi opredelijo sektorje dejavnosti, v katerih obstaja največje tveganje; brez tega ciljev direktive o sankcijah zoper delodajalce ni mogoče doseči.

Glede na to, da „učinkoviti in ustrezni“ inšpekcijski pregledi v direktivi o sankcijah zoper delodajalce niso opredeljeni, se praksa v državah članicah razlikuje, kar kaže na **več dejavnikov, ki omejujejo učinkovitost inšpekcijskih pregledov**: opredelitev gospodarskih sektorjev z največjim tveganjem nezakonitega zaposlovanja, nizke ravni inšpekcijskih pregledov, ki se izvajajo v državah članicah (tudi v sektorjih, ki so najbolj izpostavljeni tveganju nezakonitega zaposlovanja), pomanjkanje zadostnih virov in težave pri sodelovanju z izkoriščanimi migranti, odkritimi med inšpekcijskimi pregledi.

Kot je bilo že navedeno, obstajajo **pomembne vrzeli v podatkih o inšpekcijskih pregledih**, ki so jih predložile države članice. Da bi bili inšpekcijski pregledi učinkoviti, jih je poleg tega treba ciljno usmeriti in jih osredotočiti na **sektorje, ki so najbolj izpostavljeni tveganju nezakonitega zaposlovanja** v posameznih državah članicah. Na teh področjih so inšpekcijski

pregledi bolj potrebni. Države članice izvajajo ocene tveganja za določitev takih področij tveganja[62], pri čemer uporabljajo nacionalne smernice ali letne akcijske načrte, zbrane podatke ter rezultate prejšnjih inšpekcijskih pregledov, pritožbe, namige ali napotitve drugih nacionalnih organov. Zdi se, da so v večini držav članic nezakonitemu zaposlovanju najbolj izpostavljeni podobni sektorji, in sicer gre običajno za **delovno intenzivne sektorje z nizko kvalificirano delovno silo / nizkimi plačami** ter visoko stopnjo fluktuacije zaposlenih. Sektorji, ki so najpogosteje izpostavljeni tveganju, vključujejo kmetijstvo, gradbeništvo, proizvodnjo, oskrbo na domu in socialno pomoč, gostinstvo ter prehrambne storitve[63]. Vendar več držav članic[64] pri poročanju Komisiji ne opredeli sektorjev, ki so še posebej izpostavljeni tveganju, kar kaže na potrebo po boljšem prednostnem usmerjanju inšpekcijskih pregledov. Čeprav so sektorji z zaznanim tveganjem skozi čas običajno stabilni, lahko gospodarski razvoj privede do pojava novih sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju nezakonitega zaposlovanja, kot so **platformni delavci**. Države članice bi zato morale redno posodabljati sektorje z zaznanim tveganjem.

Število inšpekcijskih pregledov, opravljenih v okviru sedanjega sistema, verjetno ne bo odvrnilo delodajalcev od zaposlovanja migrantov brez urejenega statusa. Delež delodajalcev, dejavnih v sektorju, v katerem se izvajajo inšpekcijski pregledi, je običajno zelo majhen; zato lahko delodajalci menijo, da je gospodarska prednost, pridobljena z nezakonitim zaposlovanjem, večja od verjetnosti, da bodo odkriti na podlagi inšpekcijskih pregledov. Iz razpredelnic 3 in 4, ki prikazujeta podatke držav članic o opravljenih inšpekcijskih pregledih v vseh sektorjih[65], je razvidno, da se prizadevanja v zvezi z inšpekcijskimi pregledi znatno razlikujejo med državami članicami. Leta 2019 so bili na primer v Bolgariji, Estoniji, Franciji, Latviji, na Nizozemskem in Švedskem opravljeni inšpekcijski pregledi **pri manj kot 1 % delodajalcev v vseh sektorjih**; v trinajstih državah članicah so inšpekcijski pregledi zajemali od 1 % do 10 % delodajalcev[66]; v Avstriji so inšpekcijski pregledi zajemali 14,5 % vseh delodajalcev, v Sloveniji in na Slovaškem pa več kot 30 % vseh delodajalcev. Informacije, ki jih ima na voljo Komisija, kažejo, da **inšpekcijski pregledi** v večini držav članic **niso osredotočeni na sektorje, ki so izpostavljeni tveganju**, kar ne ustreza zahtevam direktive o sankcijah zoper delodajalce. Poleg tega države članice in drugi deležniki[67] poročajo, da imajo organi, pristojni za inšpekcijo dela, **pogosto premalo osebja in virov**, kar vpliva na število in pogostost opravljenih inšpekcijskih pregledov.

Poleg odkrivanja primerov nezakonitega zaposlovanja se z inšpekcijskimi pregledi **ugotavljajo tudi razmere ranljivosti in izkoriščanja**, zlasti v primerih, ki zadevajo pravice otrok, temeljne delovne standarde in enakost spolov. Poleg tega deležniki[68] poudarjajo, da

[62] Zbirno poročilo Evropske migracijske mreže z naslovom „Illegal employment of Third Country Nationals in the European Union (2017)“, str. 20.
[63] Prav tam, str. 14–15.
[64] Češka, Estonija, Litva, Malta in Romunija.
[65] Portugalska (kmetijstvo/gozdarstvo/ribolov, gradbeništvo in nastanitvene/živilske storitve) poroča samo o sektorjih z zaznanim tveganjem.
[66] Belgija, Češka, Nemčija, Grčija, Španija, Hrvaška, Madžarska, Italija, Litva, Malta, Poljska, Romunija in Finska.
[67] Povratne informacije Evropske konfederacije sindikatov (ETUC) v okviru ciljno usmerjenih posvetovanj in povratne informacije predstavnikov držav članic na srečanju nacionalnih kontaktnih točk za obravnavo tihotapljenja migrantov februarja 2021.
[68] Prav tam.

izkoriščane delavce od tega, da bi med inšpekcijskimi pregledi prijavili svoj položaj, odvrača izpostavljenost tveganju, da bodo prijeti in vrnjeni, zlasti kadar inšpekcijske preglede skupaj izvajajo organi, pristojni za inšpekcijo dela, in policijski organi/organi za priseljevanje. Deležniki zato podpirajo zamisel o ločitvi dejavnosti s področja inšpekcije dela in dejavnosti s področja kazenskega pregona / priseljevanja s „požarnim zidom“, ki bi zagotovil, da migranti brez urejenega statusa, odkriti med inšpekcijskimi pregledi, ne bi bili naznanjeni organom za priseljevanje za namen postopka vračanja. Poleg tega Agencija za temeljne pravice ugotavlja, da lahko inšpekcijski pregledi, ki jih skupaj izvajajo organi za delo in enote za boj proti trgovini z ljudmi ali druge specializirane enote, usposobljene za odkrivanje primerov delovnega izkoriščanja, **pomagajo prepoznati migrante, ki so žrtve delovnega izkoriščanja ali trgovine z ljudmi**.

Namen mehanizmov za lažje vlaganje pritožb zoper delodajalce prek imenovanih tretjih oseb, kot so sindikati ali nevladne organizacije, je zagotoviti, da se primeri izkoriščanja odkrijejo in prijavijo pristojnim organom. Učinkovito izvajanje teh mehanizmov je bistvenega pomena (glej oddelek 3.2) za zagotavljanje, da lahko delavci migranti brez urejenega statusa uveljavljajo svoje pravice, ne da bi se bali, da bodo zoper njih začeti postopki vračanja. Poleg tega so nekatere države članice sprejele dodatne ukrepe za lažje prijavljanje izkoriščanja. Nizozemska na primer izvaja politiko, imenovano „free-in, free-out“[69], ki migrantom brez urejenega statusa omogoča, da kaznivo dejanje prijavijo policiji, ne da bi bili aretirani ali bi se zanje začel postopke vračanja, in sicer ne glede na vrsto prijavljenega kaznivega dejanja. Španija je ustanovila posebne policijske enote, ki so zadolžene za zagotavljanje pomoči migrantom, vključno z migranti brez urejenega statusa, in sicer z obveščanjem migrantov o njihovih pravicah, svetovanjem o tem, kako lahko uredijo svoj status, ter podporo pri vlaganju pritožb zoper delodajalce in druge zaradi slabega ravnanja in izkoriščanja, brez tveganja, da bi jim bo odrejena vrnitev.

4.2. Ukrepi za večjo učinkovitost inšpekcijskih pregledov

Da bi bili inšpekcijski pregledi učinkoviti pri odkrivanju nezakonitega zaposlovanja in zagotavljanju zaščite migrantov brez urejenega statusa, bi morale države članice zagotoviti, da so osredotočeni na gospodarske sektorje, ki so najbolj izpostavljeni tveganju nezakonitega zaposlovanja, da zajemajo znatno število delodajalcev v teh sektorjih in da se izvajajo v rednih časovnih presledkih. Zato bi morale vse države članice **izvajati celovite in redne ocene tveganja**, pri čemer bi morale preučiti tudi nova in nastajajoča gospodarska področja, kot je platformno gospodarstvo, da bi opredelile sektorje, ki so izpostavljeni tveganju, in jih sporočile Komisiji.

Komisija bo v tesnem sodelovanju z državami članicami in socialnimi partnerji spodbujala **izmenjavo dobrih praks pri inšpekcijskih pregledih, ocenah tveganja** in sodelovanju med nacionalnimi inšpektorati za delo, tudi v zvezi s tem, kaj bi lahko šteli za **odvračilne in realistične cilje** za letne inšpekcijske preglede v sektorjih z zaznanim tveganjem, ki jih opredelijo države članice.

[69] Temelji na internem dokumentu nacionalne policije o politiki in memorandumu o soglasju, ki je bil posredovan nizozemskemu parlamentu.

Komisija bo za lažje prepoznavanje primerov izkoriščanja in žrtve trgovine z ljudmi ter za podporo državam članicam pri izvajanju obveznosti iz direktive o sankcijah zoper delodajalce v sodelovanju z Agencijo za temeljne pravice in ob podpori strokovnega znanja, s katerim razpolaga evropska platforma za ukrepanje proti neprijavljenemu delu, strukturirano spodbujala izmenjavo praks, na primer v zvezi s **skupnimi inšpekcijskimi pregledi organov za delo in specializiranih enot, ki obravnavajo primere izkoriščanja delovne sile**. Poleg tega bi morale države članice **inšpektorjem za delo zagotoviti usposabljanje** o pravicah delavcev migrantov brez urejenega statusa v skladu z direktivo o sankcijah zoper delodajalce ter o odkrivanju primerov izkoriščanja in trgovine z ljudmi. Hkrati bo Komisija po potrebi preučila možnosti za podporo državam članicam pri usposabljanju v sodelovanju z Agencijo za temeljne pravice.

Komisija bo:

- tesno sodelovala z državami članicami, da bi opredelili morebitne letne cilje za inšpekcijske preglede delodajalcev v sektorjih, ki so izpostavljeni tveganju;
- spodbujala izmenjavo dobrih praks na področju inšpekcijskih pregledov, opredelitve sektorjev, ki so izpostavljeni tveganju, in sodelovanja med inšpektorati ob podpori strokovnega znanja, s katerim razpolaga evropska platforma za ukrepanje proti neprijavljenemu delu;
- spodbujala izmenjavo dobrih praks za prepoznavanje žrtev izkoriščanja in trgovine z ljudmi, vključno s skupnimi inšpekcijskimi pregledi s specializiranimi enotami;
- preučila možnosti za podporo državam članicam pri usposabljanju inšpektorjev za delo v sodelovanju z Agencijo za temeljne pravice.

Države članice bi morale:

- zagotoviti, da so inšpekcijski pregledi osredotočeni na gospodarske sektorje, ki so najbolj izpostavljeni tveganju nezakonitega zaposlovanja, da zajamejo znaten delež delodajalcev v teh sektorjih in da se izvajajo v rednih časovnih presledkih;
- izvajati celovite in redne ocene tveganja, pri čemer bi morale preučiti tudi nova in nastajajoča gospodarska področja, kot je platformno gospodarstvo, da bi opredelile sektorje, ki so izpostavljeni tveganju, in o njih poročala Komisiji;
- inšpektorjem za delo zagotoviti usposabljanje o pravicah delavcev migrantov brez urejenega statusa v skladu z direktivo o sankcijah zoper delodajalce ter o odkrivanju primerov izkoriščanja in trgovine z ljudmi.

5. Znatne vrzeli v informacijah

Države članice morajo v skladu z direktivo o sankcijah zoper delodajalce Komisiji vsako leto sporočiti podatke o številu inšpekcijskih pregledov in njihovih rezultatih[70], o poravnavi dolgovanih plačil s strani delodajalcev, o drugih uporabljenih ukrepih in o olajšanju vlaganja pritožb[71]. Te informacije so ključne za oceno izvajanja ukrepov na podlagi direktive o sankcijah zoper delodajalce in njihovih posledic. Vendar države članice zagotavljajo zelo

[70] Člen 14 direktive o sankcijah zoper delodajalce.
[71] Člen 16(2) direktive o sankcijah zoper delodajalce.

omejene in neenotne informacije, kar povzroča znatne vrzeli v podatkih o inšpekcijskih pregledih in njihovih rezultatih, o uporabi finančnih in kazenskih sankcij ter o številu začetih kazenskih postopkov, pa tudi o uporabi in rezultatih pritožbenih mehanizmov.

Težavi sta tudi pomanjkanje popolnih in zanesljivih podatkov in informacij o **uporabi pritožbenih mehanizmov in njihovih rezultatih** ter nezadostno poročanje držav članic o številu vloženih in uspešno zaključenih **zahtevkov za izterjavo dolgovanih plačil** ter o postopkih, začetih zoper izkoriščevalske delodajalce. Nobena država članica nima centraliziranih podatkov o številu uspešnih pritožb, ki so jih vložili migranti brez urejenega statusa v zvezi z izplačilom dolgovanih plač. Zato tudi če so zahtevki uspešni, pogosto ni znano, ali delavci na koncu prejmejo dolgovano plačilo ali ne, saj delodajalci pogosto razglasijo stečaj ali izginejo. Brez celovitega pregleda števila in rezultatov vloženih pritožb je težko ugotoviti, kako učinkoviti so dostop do sodnega varstva in mehanizmi za pritožbe v državah članicah ter kako pogosto se ti mehanizmi uporabljajo in kako uspešni so.

Zaradi pomanjkanja zanesljivih in popolnih informacij je **težko zanesljivo oceniti, ali je direktiva o sankcijah zoper delodajalce vplivala** na odvračanje od nezakonitega zaposlovanja in njegovo zmanjševanje ter ali so kazenske sankcije v državah članicah učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Boljše zbiranje informacij bi prispevalo k učinkovitejši strategiji izvrševanja na nacionalni in EU ravni.

Nacionalni organi morajo izboljšati poročanje, **da se zapolnijo znatne vrzeli v podatkih ter omogoči zanesljiva ocena** učinka in učinkovitosti direktive o sankcijah zoper delodajalce. V prvi vrsti morajo države članice zagotoviti pravočasne, popolne in primerljive informacije, da bi izpolnile obveznosti, ki izhajajo iz zahtev iz člena 16(2) direktive o sankcijah zoper delodajalce. Da bi Komisija podprla države članice pri izpolnjevanju obveznosti poročanja, bo ob podpori Evropske migracijske mreže **vzpostavila informacijski sistem za poročanje in podatkovno zbirko**. Tak sistem bo olajšal zbiranje informacij od nacionalnih organov v zvezi s finančnimi, kazenskimi in drugimi sankcijami, ki so jih naložili delodajalcem, v zvezi z uporabo pritožbenih mehanizmov, vključno s številom vloženih pritožb in njihovimi rezultati, zahtevki za izplačilo plač in izplačili plač ter odobrenimi dovoljenji za začasno prebivanje, ter v zvezi z izvedenimi inšpekcijskimi pregledi in njihovimi rezultati. Komisija bo v sodelovanju z državami članicami določila jasna **merila in zahteve za poročanje**, da bi zagotovila doslednost in visoko kakovost prispevkov ter da so podatki popolni, primerljivi in pravočasno predloženi.

Komisija bo:

- ob podpori Evropske migracijske mreže vzpostavila informacijski sistem za poročanje in podatkovno zbirko za zbiranje informacij in podatkov o sankcijah, uporabi zaščitnih ukrepov in inšpekcijskih pregledih;
- v sodelovanju z državami članicami opredelila jasna merila in zahteve za poročanje.

Države članice bi morale:

- letno in pravočasno poročati o inšpekcijskih pregledih in njihovih rezultatih (npr. o skupnem številu začetih in končanih postopkov, odrejenih denarnih in kazenskih sankcijah);
- izboljšati zbiranje podatkov o uporabi pritožbenih mehanizmov in njihovih rezultatih (npr. o številu zahtevkov za izterjavo dolgovanih plačil, rezultatih zahtevkov, številu postopkov, začetih proti delodajalcem).

6. Okrepitev ukrepov EU proti nezakonitemu zaposlovanju

EU mora za boj proti nedovoljenim migracijam obravnavati vse vidike tega pojava s celovitim pristopom, kot je navedeno v novem paktu. Poleg odpravljanja temeljnih vzrokov migracij, ponovnega zagona boja proti tihotapcem migrantov v partnerstvu s tretjimi državami in okrepitve odpiranja zakonitih poti v EU mora EU **okrepiti tudi svoj odziv na nezakonito zaposlovanje,** ki je gonilo nedovoljenih migracij ter vir izkoriščanja in zlorab. Zato je treba zagotoviti učinkovitejše izvajanje in izvrševanje direktive o sankcijah zoper delodajalce, saj gre za najpomembnejše orodje, ki ga imamo na voljo in katerega **potencial je treba še v celoti izkoristiti**.

Obseg in stopnja izvajanja direktive o sankcijah zoper delodajalce se med državami članicami razlikujeta. Čeprav razlike v različnih pristopih odražajo prožnost, ki jo dopušča direktiva o sankcijah zoper delodajalce, kar državam članicam omogoča uvedbo rešitev, ki najbolj ustrezajo njihovim nacionalnim sistemom, kažejo tudi na splošno **neučinkovito uporabo pravil o sankcijah, zaščitnih ukrepih in inšpekcijskih pregledih** za odkrivanje izkoriščevalskih delodajalcev in zaščito migrantov pred izkoriščanjem.

V prvi vrsti je mogoče znatne izboljšave doseči že s **povečanjem učinkovite uporabe** obstoječih ključnih določb direktive o sankcijah zoper delodajalce. Komisija države članice spodbuja, naj upoštevajo ključna priporočila iz tega sporočila. Spodbujala bo dialog z organi držav članic in različnimi deležniki, tudi s ponovno vzpostavitvijo svoje posebne strokovne skupine za področje nedovoljenih migracij, ki obravnava vidike direktive o sankcijah zoper delodajalce, v letu 2021. Cilj dela strokovne skupine bo izboljšati prepoznavanje in izmenjavo dobrih praks med državami članicami ter jih strukturirano podpirati pri razlagi in izvajanju določb direktive o sankcijah zoper delodajalce. V ta namen bo Komisija **tesno sodelovala z deležniki**, kot so nacionalni organi za delo in priseljevanje, sindikati, organizacije civilne družbe, socialni partnerji in mednarodne organizacije. Komisija bo po potrebi uporabila strokovno znanje evropske platforme za ukrepanje proti neprijavljenemu delu.

Komisija bo poleg tega, da bo podpirala države članice pri njihovih prizadevanjih za izvajanje, stalno spremljala izvajanje direktive o sankcijah zoper delodajalce in se

osredotočila na njeno **učinkovito izvrševanje**. Po sprejetju tega sporočila bo sodelovala z ustreznimi organi držav članic, da bi pridobila dodatne informacije o izvajanju ključnih obveznosti glede sankcij, inšpekcijskih pregledov in zaščite pravic migrantov, ki izhajajo iz direktive o sankcijah zoper delodajalce, ter si prizadevala poiskati možne rešitve. Po potrebi bo začela **postopke za ugotavljanje kršitev**.

Komisija bo do konca leta 2022 izvedla ukrepe, predstavljene v tem sporočilu, o **doseženih rezultatih pa bo poročala** v naslednjem poročilu o izvajanju, ki naj bi bilo pripravljeno najpozneje leta 2024. Komisija bo nato glede na napredek, dosežen pri uresničevanju priporočil iz tega sporočila, ter glede na obnovljena prizadevanja za izvajanje in izvrševanje, pa tudi ob upoštevanju možnega razvoja dogodkov na področju nezakonitega zaposlovanja in ocene, ali je direktiva o sankcijah zoper delodajalce še vedno primeren odziv v kontekstu tega razvoja, razmislila, ali je treba obstoječi pravni okvir spremeniti.

RAZPREDELNICE

Razpredelnica 1: Finančne sankcije

DČ	f. o. / p. o. *	Znesek finančnih sankcij			Člen 5(3) **	Člen 5(2)(b) ***	Spremembe
		minimalni	fiksni	maksimalni			
Kazen, ki se uporabi za vsakega nezakonito zaposlenega migranta brez urejenega statusa							
AT	f. o. / p. o.	1 000 / 4 000 EUR		10 000 / 50 000 EUR	ne	dodatno	ni sprememb
BE	f. o. / p. o.	300 EUR		3 000 EUR	ne	dodatno	ni sprememb
BG	f. o.	500 / 1 000 BGN (255 / 511 EUR)		7 500 / 15 000 BGN (3 834 / 7 669 EUR)	ne	dodatno	BG je povečala znesek globe. Prej je globa za fizično osebo znašala med 500 / 1 000 BGN in 5 000 / 10 000 BGN. Za pravno osebo je znašala do 20 000 / 40 000 BGN.
	p. o.	2 000 / 4 000 BGN (1 022 / 2 045 EUR)		30 000 / 60 000 BGN (15 339 / 30 678 EUR)			
CY	f. o. / p. o.	1 500 EUR		3 000 EUR	da	dodatno	Ciprska vlada je parlamentu predložila predlog zakona za povečanje upravnih kazni, da bi bile sankcije bolj odvračilne. Zakon naj bi bil sprejet v naslednjih tednih.
EE	f. o.			1 200 EUR	ne	dodatno	ni sprememb
	p. o.			3 200 EUR			
EL	f. o. / p. o.		5 000 / 10 000 EUR		ne	dodatno	EL je povečala raven sankcij. Prej je globa znašala med 3 000 in 15 000 EUR.
ES	f. o. / p. o.	500 EUR		100 000 EUR	ne	dodatno	ES je povečala znesek globe, ki je prej znašala med 6 001 in 60 000 EUR.
FR	f. o. / p. o.	6 980 EUR		15 000 / 75 000 EUR	ne	dodatno	Francija je prilagodila znesek globe, da bi bolje upoštevala dejanske okoliščine (odlok z dne 4. junija 2013)
HR	f. o.	10 000 HRK (1 334 EUR)		30 000 HRK (4 002 EUR)		dodatno	
	p. o.	70 000 HRK (9 338 EUR)		150 000 HRK (20 010 EUR)	da		

HU	f. o. / p. o.	4 x minimalna plača		15 x minimalna plača	da	dodatno	Minimalna plača 161 000 HUF na mesec (465 129 EUR) v letu 2020
IT	f. o.	1 800 EUR		43 200 EUR	da	upošteva n	IT je povečala znesek sankcije. Prej je globa znašala med 1 500 in 12 000 EUR.
LT	f. o.	869 / 2 896 EUR		2 896 / 5 792 EUR	ne	dodatno	Sprememba velja od 1. 1. 2017
	p. o.	1 000 / 5 000 EUR		5 000 / 6 000 EUR			
LU	f. o. / p. o.		2 500 EUR		ne	dodatno	ni sprememb
NL	f. o.			11 250 EUR	da	upošteva n	NL je povečala znesek globe. Prej je globa znašala do 4 000 EUR za fizično osebo in do 8 000 EUR za pravno osebo.
	p. o.			45 000 EUR			
RO	f. o. / p. o.	10 000 RON (2 032 EUR)		20 000 RON (4 064 EUR)	ne	dodatno	RO je povečala znesek globe. Prej je globa znašala med 1 500 in 2 000 ROL.
SE	f. o. / p. o.			36 396 / 47 300 SEK (3 613 / 4 696 EUR)	ne	upošteva n	SE je povečala znesek globe.
SI	f. o.	2 000 EUR		5 000 EUR	ne	dodatno	ni sprememb
	p. o.	4 000 EUR		12 000 EUR			
Število migrantov brez urejenega statusa, ki se upošteva pri določitvi denarne kazni							
CZ	f. o.			5 000 000 CZK (196 900 EUR)	ne	dodatno	CZ je povečala znesek globe. Prej je globa znašala do 2 000 000 CZK.
	p. o.	50 000 CZK (1 969 EUR)		10 000 000 CZK (393 800 EUR)			
DE	f. o. / p. o.			500 000 EUR	ne	dodatno	ni sprememb
FI	f. o. / p. o.	1 000 EUR		30 000 EUR	da	dodatno	ni sprememb
LV	f. o.	210 EUR		500 EUR	da	dodatno	ni sprememb
MT	f. o. / p. o.			11 646,87 EUR	ne	dodatno	Znesek najvišje finančne sankcije se ni spremenil, vendar so bili dodani elementi, kot so stroški vračanja in stroški pošiljanja plačil v tretjo državo.
PL	f. o. / p. o.	1 000 PLN (223,1 EUR)		30 000 PLN (6 693 EUR)	da	dodatno	ni sprememb
PT	f. o. / p. o.	2 000 EUR		90 000 EUR	da	dodatno	ni sprememb
SK	f. o. / p. o.	2 000 EUR		200 000 EUR	ne	dodatno	ni sprememb

*F. o. / p. o. = fizična oseba / pravna oseba
** Člen 5(3) Direktive 2009/52/ES: „Države članice lahko določijo nižje denarne sankcije, kadar je delodajalec fizična oseba, ki za svoje zasebne namene zaposluje nezakonito prebivajočega državljana tretje države in če ne gre za posebej izkoriščevalske delovne pogoje.“
*** Člen 5(2)(b) Direktive 2009/52/ES: „Sankcije v zvezi s kršitvami prepovedi iz člena 3 vključujejo: (b) plačilo stroškov za vrnitev nezakonito zaposlenih državljanov tretjih držav v primerih, kadar se izvedejo postopki vrnitve. Države članice lahko namesto tega odločijo, da denarne sankcije iz točke (a) odražajo vsaj povprečni strošek vrnitve.“
Menjalni tečaji na dan 11. junija 2021: 1 BGN = 0,5113 EUR, 1 CZK = 0,03938 EUR, 1 DKK = 0,134474 EUR, 1 HUF = 0,002889 EUR, 1 PLN = 0,2231 EUR, 1 RON = 0,2032 EUR, 1 SEK = 0,09929 EUR, 1 HRK = 0,1334 EUR.

Razpredelnica 2: Kazenske sankcije

DČ	Sankcije (trajanje zaporne kazni in denarna kazen, če je primerno)					Opombe
	Člen 9(1)(a) „kršitev se nadaljuje ali vztrajno ponavlja“	Člen 9(1)(b) „hkratna zaposlitev znatnega števila nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav“	Člen 9(1)(c) „posebej izkoriščevalski delovni pogoji“	Člen 9(1)(d) „delodajalec zaposluje osebo, za katero ve, da je žrtev trgovine z ljudmi“	Člen 9(1)(e) „nezakonita zaposlitev mladoletnika“	
AT	denarna kazen do 360 dnevnih zneskov ali zaporna kazen do 6 mesecev	denarna kazen do 360 dnevnih zneskov ali zaporna kazen do 6 mesecev	zaporna kazen do 2 let	zaporna kazen do 2 let	denarna kazen do 360 dnevnih zneskov ali zaporna kazen do 6 mesecev	Znesek denarne kazni, ki lahko znaša do 360 dnevnih zneskov, je odvisen od dohodka storilca. Najvišja možna denarna kazen je 1,8 milijona EUR.
BE	zaporna kazen od 6 mesecev do 3 let in/ali denarna kazen od 600 do 6 000 EUR		zaporna kazen od 1 do 5 let in denarna kazen od 500 do 50 000 EUR	zaporna kazen od 1 do 5 let in denarna kazen od 500 do 50 000 EUR	zaporna kazen od 10 do 15 let in denarna kazen od 1 000 do 100 000 EUR	Kazen 4. stopnje se uporablja za zaposlitev tujcev, ki jim v Belgiji ni dovoljeno bivati več kot tri mesece.
BG	zaporna kazen od 1 do 5 let in denarna kazen od 5 000 BGN (2 554 EUR) do 50 000 BGN (25 564 EUR)	zaporna kazen do 4 let in denarna kazen od 2 000 BGN (1 022 EUR) do 20 000 BGN (10 225 EUR)	zaporna kazen od 1 do 5 let in denarna kazen od 5 000 BGN (2 554 EUR) do 50 000 BGN (25 564 EUR)	zaporna kazen do 4 let in denarna kazen od 2 000 BGN (1 022 EUR) do 20 000 BGN (10 225 EUR)	zaporna kazen od 1 do 5 let in denarna kazen od 3 000 BGN (1 534 EUR) do 30 000 BGN (15 338 EUR)	Sankcije iz člena 9(1)(b) se uporabljajo za osebo, ki hkrati zaposluje pet ali več tujcev, ki nezakonito prebivajo.
CY	zaporna kazen do 5 let in/ali denarna kazen do 20 000 EUR					Vse okoliščine, navedene v členu 9(1)(a) do (e), so lahko kumulativne ali medsebojno zamenljive.
CZ	zaporna kazen od šest mesecev do pet let: zaporna kazen do 6 mesecev, zaseg premoženja ali druge vrste sredstev ali prepoved opravljanja poklicnih dejavnosti; – zaporna kazen do enega leta, če je oseba storila kaznivo dejanje nezakonitega zaposlovanja tujcev kot član organizirane skupine, za plačilo ali večkrat; – zaporna kazen od šest mesecev do treh let, če je storilec kaznivega dejanja pridobil znatno korist zase ali za nekoga drugega; – zaporna kazen od enega do petih let in po potrebi tudi odvzem premoženja, če je storilec kaznivega dejanja pridobil veliko korist zase ali za nekoga drugega;			–	zaporna kazen od šest mesecev do pet let	Pravni osebi se lahko naloži denarna kazen v višini do 1 460 000 000 CZK (53 100 563 EUR).
DE	zaporna kazen do 1 leta ali denarna kazen	zaporna kazen do 1 leta ali denarna kazen	zaporna kazen do 3 let ali denarna kazen (resni primeri: od 6 mesecev do 5 let)	zaporna kazen do 3 let ali denarna kazen	zaporna kazen do 1 leta ali denarna kazen	1. v primeru naklepnega kaznivega dejanja denarna kazen do 1 000 000 EUR; 2. v primeru kaznivega dejanja, storjenega iz malomarnosti, denarna

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>kazen do 500 000 EUR.</td></tr>
<tr><td>EE</td><td colspan="5">denarna kazen od 30 do 500 dnevnih zneskov (96 do 1 600 EUR) ali zaporna kazen do 3 let</td><td>Pravne osebe so kaznovane samo z denarno kaznijo (3 200 do
16 000 000 EUR)
Obvezno prenehanje pravne osebe.</td></tr>
<tr><td>EL</td><td colspan="3">zaporna kazen najmanj 5 mesecev</td><td>zaporna kazen najmanj 6 mesecev</td><td>zaporna kazen najmanj 6 mesecev</td><td>Ne razlikuje se med delodajalci, ki so fizične osebe, in tistimi, ki so pravne.</td></tr>
<tr><td>ES</td><td>zaporna kazen od 3 do 18 mesecev in denarna kazen od 12 do 30 mesecev</td><td>zaporna kazen od 6 mesecev do 6 let in denarna kazen od 6 do 12 mesecev</td><td>zaporna kazen od 2 do 5 let in denarna kazen od 6 do 12 mesecev</td><td>zaporna kazen od 2 do 5 let in denarna kazen od 6 do 12 mesecev</td><td>zaporna kazen od 3 do 18 mesecev in denarna kazen od 12 do 30 mesecev</td><td></td></tr>
<tr><td>FI</td><td colspan="5">denarna kazen ali zaporna kazen do 1 leta</td><td></td></tr>
<tr><td>FR</td><td colspan="5">zaporna kazen do 10 let in denarna kazen 100 000 EUR</td><td></td></tr>
<tr><td>HR</td><td colspan="5">zaporna kazen od 6 mesecev do 5 let</td><td></td></tr>
<tr><td>HU</td><td>zaporna kazen do 2 let</td><td>zaporna kazen do 2 let</td><td>zaporna kazen do 3 let</td><td>zaporna kazen do 3 let</td><td>zaporna kazen do 3 let</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">IT</td><td colspan="5">zaporna kazen od 1 do 5 let in od 5 do 15 let zaradi obteževalnih okoliščin</td><td rowspan="2">IT je podaljšala trajanje zaporne kazni.
Prej: zaporna kazen najmanj 3 mesece in največ 1 leto ter denarna kazen 5 000 EUR za vsakega nezakonito zaposlenega delavca; strožje sankcije, če so dejavnosti povezane s kaznivimi dejanji, povezanimi z ustvarjanjem dobička.</td></tr>
<tr><td colspan="3">povišanje sankcije za tretjino do polovice</td><td>povišanje sankcij za tretjino do polovice in denarna kazen 25 000 EUR za vsako vpleteno osebo</td><td>povišanje sankcij za tretjino do polovice in denarna kazen 25 000 EUR za vsako vpleteno osebo</td></tr>
<tr><td>LT</td><td colspan="2">denarna kazen ali zaporna kazen do 2 let</td><td>zaporna kazen do 8 let</td><td>zaporna kazen od 2 do 10 let za enega nezakonito zaposlenega delavca ali od 4 do 12 let za več nezakonito zaposlenih delavcev</td><td></td><td>Posebne sankcije zoper pravne osebe:
1) denarna kazen (od 10 000 do 5 000 000 EUR);
2) omejitev delovanja pravne osebe;
3) likvidacija pravne osebe.</td></tr>
<tr><td>LU</td><td colspan="5">zaporna kazen od 8 mesecev do 1 leta in/ali denarna kazen od 2 501 do 20 000 EUR</td><td>Posebne sankcije zoper pravne osebe:
1) denarna kazen: najmanj 500 EUR, največ 750 000 EUR;
2) posebna zaplemba;
3) izključitev iz sodelovanja pri javnih naročilih;
4) likvidacija.</td></tr>
</table>

LV	začasni odvzem prostosti (zaporna kazen do 3 mesecev) ali delo v splošno korist ali denarna kazen (do 100 minimalnih mesečnih plač (50 000 EUR))					
MT	denarna kazen do 11 646,87 EUR in/ali zaporna kazen do 2 let; kazen se zviša za eno ali dve stopnji za obteževalne okoliščine iz člena 9(1)(a) do (e).					Posebne sankcije zoper pravne osebe: 1. denarna kazen največ 2 500 EUR 2. začasni odvzem ali preklic katerega koli dovoljenja; 3. začasno ali trajno zaprtje 4. prisilna likvidacija.
NL	zaporna kazen do 4 let ali denarna kazen pete kategorije	zaporna kazen do 4 let ali denarna kazen pete kategorije; za trgovino z ljudmi je najvišja zaporna kazen do dvanajst let.				Kazenski zakonik omogoča kazenski pregon pravnih oseb. Sankcije se lahko naložijo pravni osebi ter nadrejenemu ali nadzorniku.
PL	denarna kazen (denarna kazen se naloži v dnevnih zneskih, pri čemer se določita število dnevnih zneskov in višina dnevnega zneska; najnižji dnevni znesek je 100 PLN, najvišji pa 1 080 000 PLN ali omejitev svobode do 12 mesecev.		zaporna kazen do 3 let		denarna kazen od 100 do 1 080 000 PLN ali omejitev svobode	Posebne sankcije zoper pravne osebe: 1) prepoved promocije, oglaševanja dejavnosti, proizvedenega blaga in opravljenih storitev; 2) izključitev iz upravičenosti do državne finančne pomoči; 3) izključitev iz upravičenosti do pomoči mednarodnih organizacij; 4) izključitev iz upravičenosti do sodelovanja pri javnih naročilih; 5) prepoved opravljanja določene gospodarske dejavnosti; 6) objava sodne odločbe.
PT	zaporna kazen do 1 leta ali denarna kazen od 240 dni (največ (120 000 EUR)	zaporna kazen do 2 let ali denarna kazen do 480 dni (največ 240 000 EUR)	zaporna kazen od 1 do 5 let	zaporna kazen od 2 do 6 let	zaporna kazen do 2 let ali denarna kazen do 480 dni (največ 240 000 EUR)	Za pravne osebe: 1. denarna kazen; 2. prepoved opravljanja dejavnosti za obdobje od 3 mesecev do 5 let.
RO		zaporna kazen od 1 do 2 let ali denarna kazen	zaporna kazen od 6 mesecev do 3 let	zaporna kazen od 3 mesecev do 2 let	zaporna kazen od 3 mesecev do 2 let	Kazen iz člena 9(1)(b) se uporablja za zaposlovanje več kot 5 oseb.
SE	denarna kazen ali zaporna kazen do 1 leta					Kazen za podjetja znaša najmanj 10 000 (1 138 EUR) in največ 3 000 000 SEK (341 382 EUR). Poleg tega oddelek 4 poglavja 36 švedskega kazenskega zakonika

			omogoča zaseg dobička, ki izvira iz kaznivega dejanja. Pravna oseba lahko zato izgubi ves dobiček, ki ga je pridobila zaradi nezakonitega zaposlovanja.
SI	zaporna kazen do 2 let	zaporna kazen do 3 let	Znesek denarne kazni, ki se naloži pravni osebi, je odvisen od stopnje kazni (zlasti trajanje zaporne kazni), predpisane za storilca kaznivega dejanja.
SK	zaporna kazen do 2 let	zaporna kazen od 6 mesecev do 3 let	Sankcije za pravne osebe: zaseg denarnega zneska v višini od 800 EUR do 1 660 000 EUR; zaseg premoženja.

<u>Razpredelnica 3</u>: Inšpekcijski pregledi, ki so jih države članice izvedle v letu 2019

	Inšpekcijski pregledi		Rezultati	
Država članica	**Absolutno število**	**Odstotek vseh delodajalcev v vseh pregledanih sektorjih**	**Število inšpekcijskih pregledov, pri katerih so bili odkriti nezakonito zaposleni delavci**	**Število odkritih nezakonitih delavcev**
Belgija	14 658	6,3 %	1 062	1 629
Bolgarija	391	0,4 %	4	14
Češka	8 160	5,6 %	74	180
Nemčija	98 224	6,0 %	Ni podatkov	Ni podatkov
Estonija	100	0,2 %	0	44
Grčija	21 244	9,4 %	30	41
Španija	15 706	1,7 %	3 215	4 948
Francija	1 286	0,1 %	1 068	1 800
Hrvaška	10 100	2,8 %	142	321
Italija	129 289	8,2 %	907	1 608
Ciper	9 203	126,1 %	68	104
Latvija	1 518	0,8 %	6	6
Litva	7 141	6,6 %	72	257
Luksemburg	5 682	64,6 %	61	68
Madžarska	15 509	3,5 %	47	85
Malta	3 920	6,1 %	13	22
Nizozemska	1 746	0,5 %	386	405
Avstrija	27 518	14,5 %	3 345	5 831
Poljska	11 623	1,9 %	497	574
Portugalska	1 167	0,6 %	0	757
Romunija	1 416	1,5 %	0	121
Slovenija	10 444	32,0 %	96	0
Slovaška	23 891	36,6 %	5	7
Finska	19 765	6,3 %	17	53
Švedska	2 675	0,5 %	331	584
Skupaj	***442 376***	13,7 %	***11 446***	***19 459***

<u>Razpredelnica 4</u>: Inšpekcijski pregledi, ki so jih države članice izvedle v letu 2020

	Inšpekcijski pregledi		Rezultati	
Država članica	**Absolutno število**	**Odstotek vseh delodajalcev v vseh pregledanih sektorjih**	**Število inšpekcijskih pregledov, pri katerih so bili odkriti nezakoniti delavci**	**Število odkritih nezakonitih delavcev**
Belgija	10 080	4,37 %	832	1 371
Bolgarija	131	0,13 %	5	5
Češka	5 557	4,08 %	36	66
Nemčija	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov
Estonija	388	1,30 %	53	132
Grčija	10 904	10,61 %	27	41
Španija	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov
Francija	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov
Hrvaška	8 101	2,15 %	133	232
Italija	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov
Ciper	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov
Latvija	1 239	0,68 %	8	8
Litva	4 161	1,93 %	0	3
Luksemburg	12 728	Ni podatkov	54	70
Madžarska	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov
Malta	3 542	5,05 %	19	33
Nizozemska	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov	Ni podatkov
Avstrija	29 220	15,94 %	3 483	5 302
Poljska	6 823	1,17 %	320	426
Portugalska	631	1 %	Ni podatkov	239
Romunija	724	Ni podatkov	Ni podatkov	53
Slovenija	7 826	Ni podatkov	104	Ni podatkov
Slovaška	13 182	19 %	6	44
Finska	14 593	4,55 %	2	6
Švedska	1 695	0,31 %	239	406
Skupaj	***131 525***	***4,82 %***	***5 321***	***8 437***